

Gojibær uegnet til maskinhøst

Gojibær er hypet som et meget sundt bær, men afgrøden vurderes ikke interessant til maskinhøst på grund af uens blomstring og bærmødning. Kun bær af vilde planter må markedsføres i Danmark

✍ Hanne Lindhard og Helle Mathiasen, HortiAdvice og Martin Jensen, AU Årsløv, hlp@hortiadvic.dk

📷 Kim F. Nielsen

Alm. bukketorn, *Lycium barbarum*, er en 1,5-2 meter høj, overhængende busk, som vokser vildt i Danmark. Bukketorn er salttolerant og findes ofte på sandjord og strandgrunde. Planten er giftig, men bærrerne - der kaldes gojibær - er spiselige som friske eller tørrede. Der er ingen oplysninger om, at gojibær fra vildtvoksende bukketorn er sundhedsskadelige, og der er ikke rapporteret forgiftninger hverken i Danmark eller i udlandet. Derfor er det tilladt at markedsføre gojibær fra *Lycium barbarum* i Danmark.

Derimod betragtes bær af *Lycium chinensis* som 'ny fødevarer' og kræver tilladelse til salg fra 'novel food forordningen', før de kan markedsføres. Bærrerne kan ikke skelnes fra hinanden, så det er op til virksomhederne at have dokumentation for hvilken art, der er tale om.

Økologisk dyrkning

I Danbær-projektet afprøves den vilde

Uens og langtrukken blomstring giver uens modning af gojibær. Det resulterer i et meget uensartet produkt.

danske bukketorn, *Lycium barbarum*, samt to sorter fra planteslægten *Lycium chinensis*, Big Lifeberry og Sweet Lifeberry.

Buskene er plantet i foråret 2016 med en planteafstand på 0,7 meter og dyrket efter økologiske retningslinjer. De er holdt mekanisk rene for ukrudt og forårgødnet med 50 kg kvælstof fra pilleret kyllingemøg. Der er ikke observeret sygdomme og skadedyr.

Da grenene er lange, overhængende og slaskede og let kan slå rod i jorden, samlede vi dem sammen med kraftige plast strips cirka 30 cm over jorden. Det har

Gren med både røde og grønne gojibær. Frugten er 1-2 cm lang, rød-orange og rig på vitaminer og antioxidanter. Smagen er meget varierende fra det meget bitre til en blanding mellem tranebær og rosin.

givet mere oprette buske, hvor grenene gror sammen. Maskinbeskæring på side og top er nødvendig for, at buskene ikke vokser vildt. De kan nemt tåle at blive høstet med portalhøster.

Smager dårligt

Gojibær blomstrer fra april til august - hovedsageligt på årsskud fra sidste år. I april 2017 og 2019 frøs blomsterne væk, men senere blomster i 2017 gav et mindre udbytte. Bærmødningen er meget uens og langtrukken. Der blev høstet ad to gange med portalhøster både i 2017 og 2018. Der var både fine, modne bær samt indtørrede, rådne og umodne bær i høstproduktet.

Sorten Big Lifeberry har ikke haft udbytte endnu, mens Sweet Lifeberry og den vilde danske bukketorn har haft mindre udbytter begge høstår.

Sorten Sweet Lifeberry har en meget dårlig besk-bitter eftersmag. Vild dansk bukketorn har en lidt mindre eftersmag, men smager stadig ikke ret godt. Måske den bitre smag kan forbedres ved efterbehandling eller frysning af bærrerne. Dette er ikke undersøgt.

Uegnet til maskinhøst

Målet med Danbær er at finde alternative bær til maskinhøst og ekstensiv produktion. Gojibær kan godt høstes med portalhøster, men de meget uens modne bær, og den ringe smag betyder, at vi ikke kan anbefale den til dyrkning til maskinel høst. Andre har forsøgt at udforme et opbindings- og beskæringssystem for at øge udbyttet. Et sådant system, som ligner det, man anvender til druer, vil måske også kunne maskinhøstes med portalhøster, men det vil kræve en stor arbejdsindsats til planteformning. ■

Tabel 1. Høsttid og udbytte af to sorter af gojibær og vild bukketorn 2017-2018

Sort	Høst dato		Udbytte gram pr. busk	
	2017	2018	2017	2018
Big Lifeberry	-	-	0	0
Sweet Lifeberry	17/10 9/11	9/10 22/11	20	165
Vild bukketorn	9/11	9/10 22/11	7	333

Danbær

- I projektet Danbær undersøges 12 arter og 32 sorter af nye bærekulturer for egnetheden til dyrkning og maskinhøst under danske forhold.
- Danbær er støttet af Promille-afgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug.